

TRAFIKKSIKKERHETSPLAN

FOR BINDAL KOMMUNE

2019 – 2022

Forord

Kommunen har ansvar for investeringer, drift og vedlikehold av det kommunale veinettet. Som veieier, har kommunen også et spesifikt ansvar for trafikksikkerhetstiltak på kommunale veier. I henhold til folkehelseloven og plan- og bygningsloven har kommunen et generelt ansvar for å forebygge skader og ulykker lokalt.

Trafikksikkerheten handler om å kunne bevege seg trygt i sitt lokalmiljø, enten man er fotgjenger, syklist eller bilist – barn, ungdom eller voksen.

Trafikksikkerhetsplanen for 2019 -2022 vil danne grunnlaget for videreføring av trafikksikkerhetsarbeidet i Bindal kommune. Den skal være et styringsverktøy for et målrettet kommunalt sikkerhetsarbeid som inkluderer alle trafikantgrupper.

Som veieier, barnehage- og skoleeier, arbeidsgiver, kjøper av transporttjenester og ansvarlig for innbyggernes helse og trivsel, har kommunen et stort ansvar for å forebygge ulykker.

Planen viser hvilke tiltak som prioriteres i planperioden. Både politisk og administrativ ledelse må være aktivt med. Dette er viktig for å sikre at planen følges opp og tiltak gjennomføres. Hver sektor må ta sin del av ansvaret for å sikre at også det ulykkesforebyggende arbeidet følges opp.

Trafikksikkerhetsplanen skal i hovedsak sikre barn og unge en trygg skolevei. Ferdsel fra hjem til skole og barnehage skal oppleves trygt for barn og voksne. Fysiske tiltak er selvsagt viktig, men vi skal også ha fokus på det holdningsskapende arbeidet for en bedre atferd i trafikken.

Bindal kommune, plan- og utviklingssektoren, januar 2019.

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Innhold

1 Innledning	4
1.1 Økonomi.....	4
2. Visjon og mål for trafikksikkerhetsplanen	5
2.1 Nullvisjonen	5
2.2 Nasjonale mål og strategier	5
2.3 Folkehelse og trafikksikkerhet.....	5
2.4 Mål for Bindal.....	6
3. Deltakelse og medvirkning.....	6
4. Ulykkesituasjonen og utviklingen i Bindal kommune	7
4.1 Risikoområder	7
4.2 Analyse av ulykkene	7
4.2.1 Viltulykker	10
5. Handlingsplan	11
5.1 Prioriterte tiltaksområder i Bindal.....	11
5.1.1 Trafikksikkerheten til Bindalseidet skole og barnehage	11
5.1.2 Trafikksikkerheten til Terråk skole og barnehage.....	12
5.1.3 Avkjørsel og parkering ved Solstad kirke	12
5.1.4 Terråk sentrum.....	12
5.2 Forbyggende tiltak:	12
5.3 Øvrige ønskede tiltak relatert til veistrekninger.....	14

1 Innledning

Denne planen er den tredje i rekken av trafikksikkerhetsplaner for Bindal kommune. Planen har hatt som hovedfunksjon å være et styringsverktøy for et målrettet trafikksikkerhetsarbeid i kommunen. Dette er langt på vei oppnådd. De største utfordringene er forankring i alle kommunens ledd, samt finansiering av tiltak.

Trafikksikkerhetsarbeidet i Bindal kommune er forankret hos rådmann, og ansvaret for prosessen med rullering av planen i perioden 2019 – 2022 er tillagt plan- og utviklingssjefen. Planen forankres hos rådmannen for å synliggjøre at alle kommunens sektorer må ta sin del av ansvaret.

Trafikksikkerhetsutvalget har prioritert følgende satsningsområder/tiltak i denne planen:

1. Reguleringsplan for trafikkområdet tilknyttet Bindalseidet skole, barnehage og omsorgsboliger
2. Opparbeidelse av trafikkområdet tilknyttet Bindalseidet skole, barnehage og omsorgsboliger
3. Opparbeidelse av trafikkområdet ved Terråk skole og barnehage
4. Avkjørsel og parkeringsplass ved Solstad kirke
5. Utbedring av samferdselsanlegg i Terråk sentrum

Formannskapet er trafikksikkerhetsutvalg på enkeltsaker. Kommunestyret har ansvar for tildeling av budsjett, noe som er et viktig virkemiddel i trafikksikkerhetsarbeidet.

1.1 Økonomi

Planen rulleres minimum en gang hvert fjerde år. Dette vil være naturlig med bakgrunn i endringene av de økonomiske rammene, som vil legge visse føringer også på trafikksikkerhetsarbeidet. Planen gir grunnlag for søknad om fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler, som legger til rette for at trafikksikkerhetsplanen kan ivaretas på en tilfredsstillende måte.

Skal trafikksikkerhetsarbeidet lykkes må ressurser øremerkes formålet.

Trafikksikkerhetstiltakene skal søkes innarbeidet i økonomiplanen. Tiltak som går over flere år, samt tiltak med oppstart i handlingsplanperioden prioriteres i budsjettet.

2. Visjon og mål for trafikksikkerhetsplanen

2.1 Nullvisjonen

Trafikksikkerhetsarbeidet i Norge bygger på nullvisjonen som er et av hovedmålene for transportpolitikken. Nullvisjonen sier at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller hardt skadde i veitrafikken. Visjonen deler ansvaret mellom trafikant, kjøretøysprodusentene og veieiere.

- Føreren har ansvar for egen atferd og at loven følges.
- Kjøretøyet må tilfredsstillende bestemme sikkerhetskrav.
- Veieier må sørge for en veiinfrastruktur som beskytter mot ulykker og minimerer skadeomfanget når ulykken først inntreffer.

2.2 Nasjonale mål og strategier

Nasjonal transportplan 2018 – 2029 viser Stortingets videreføring av nullvisjonen, og legger opp til et ambisiøst etappemål om maksimalt 350 drepte og hardt skadde i veitrafikken i 2030. Dette er en reduksjon på ca. 60 % sammenlignet med ulykkestallene fra 2012-2015.

Barnas transportplan er for første gang tatt med som eget kapittel i nasjonal transportplan 2018 – 2029. Regjeringen vil:

- Legge til rette for at åtte av ti barn og unge skal velge å gå eller sykle til skolen
- Styrke trafikksikkerheten for barn og unge
- Legge vekt på barn og unges behov i planleggingen og utviklingen av transportsystemet
- Legge vekt på hensynet til barn og unge i lokal og regional planlegging
- Følge opp transportetatene når det gjelder hensynet til barn og unge i utviklingen av transportinfrastrukturen
- Styrke kompetansen om trafikksikkerhet i barnehage og skole

2.3 Folkehelse og trafikksikkerhet

Trafikkulykker vurderes som et betydelig folkehelseproblem på tross av en markant reduksjon av antallet alvorlige trafikkulykker siden 1970. Det er spesielt for unge mennesker at trafikkulykker utgjør en viktig årsak til tidlig død, helsetap og redusert livskvalitet. Regjeringen vil i tråd med meld. St. 19, Folkehelsemeldingen - mestring og muligheter, forsterke det tverrsektorielle samarbeidet for å forebygge ulykker. Det er viktig at kommunen integrerer det ulykkesforebyggende arbeidet generelt, og trafikksikkerhetsarbeidet spesielt i sitt folkehelsearbeid.

I den regionale folkehelseplan for Nordland 2018 - 2025 kommer trafikksikkerhet inn som et forebyggende tiltak. I kap. 5, Barn og ungdom, presiseres det at barnehager og skoler har et særlig ansvar for å fremme helhetlig læring som bidrar både til fysisk, psykisk og sosial helse. Ett av tiltakene i planen er å arbeide for at skoler, barnehager og kommuner er trafikksikre.

2.4 Mål for Bindal

Formålet med Bindals trafikksikkerhetsplan er å samordne og øke innsatsen i trafikksikkerhetsarbeidet. Dette skal bidra til å gi en oversikt over behovet for trafikksikringstiltak og skal være med på å redusere antall trafikkulykker, samt gi både myke og harde trafikanter en tryggere hverdag i trafikken.

Målsettingen for planen er

- Barn og unge sikres trygg skolevei og ferdsel i eget lokalmiljø
- Øke det holdningsskapende arbeid med fokus på atferd i trafikken. Dette omfatter fart, rus og bruk av sikringsmidler som blant annet refleks, sykkelhjelm, belte og bakovervendt barnesikring i bil
- Tverrfaglig arbeid for å styrke trafikksikkerhetsarbeidet
- Fremme befolkningens helse og trivsel og forebygge sykdom og skader

For å nå målene er det avgjørende at trafikksikkerhet inngår i alt trafikkrelatert arbeid kommunen setter i gang.

3. Deltakelse og medvirkning

Ved rullering av trafikksikkerhetsplanen har kommunen forsøkt å få til bredest mulig deltakelse. Høringsinnspill, tidligere materiale og ulykkesstatistikk legger grunnlaget for tiltak i planperioden 2019 - 2022.

Bred medvirkning til planen er med på å sikre at de trafikksikkerhetsutfordringene som kommunen står ovenfor forsøkes løst. Det skaper aktiv deltakelse og medvirkning, samtidig som kommunens befolkning får et større eierforhold til planen. Engasjerte innbyggere og konstruktive tilbakemeldinger bidrar til en helhetlig plan som fremhever de sikkerhetstiltak som er nødvendige for at trafikken i Bindal skal bli tryggere og at planen skal nå målene som er satt.

Kommunen har ansvar for ulykkesforebygging, folkehelsearbeid og trafikksikkerhet. I Bindal kommune er det et godt samarbeid mellom helse, skole og barnehager for å sikre at tiltak i trafikksikkerheten fremmes. Andre samarbeidsparter er Statens vegvesen, Nodland fylkeskommune, lag og foreninger i kommunen og politi.

4. Ulykkesituasjonen og utviklingen i Bindal kommune

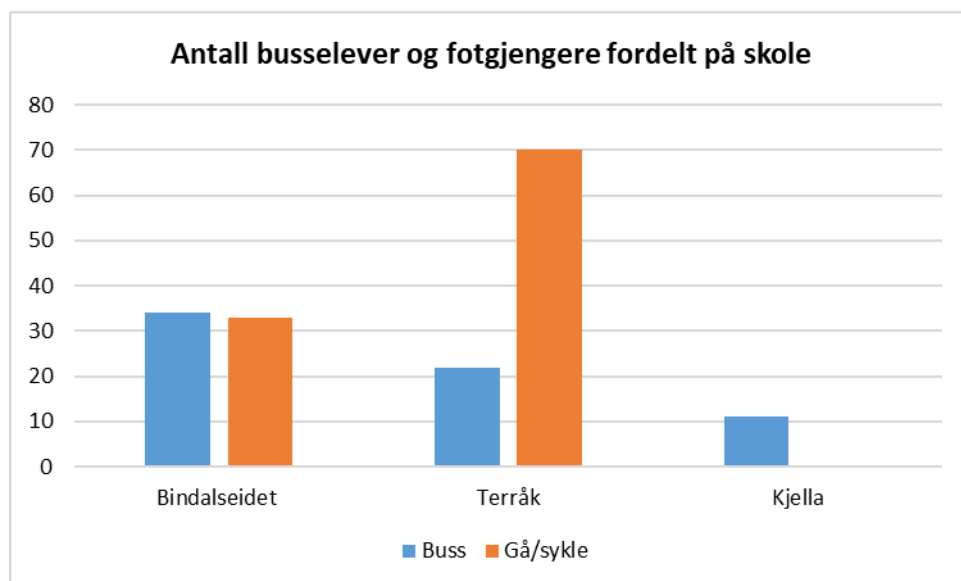
Per 1. januar 2018 hadde Bindal 1486 innbyggere. Bosettingen i kommunen er spredt over store områder og mange av innbyggerne har lang vei til skole, arbeid og fritidsaktiviteter. Trafikkbildet i Bindal har de siste tiårene gjennomgått store endringer. Økt persontrafikk i forbindelse med omlegging av skole og endret arbeidsmønster er faktorer som øker tida personer utsettes for trafikkfare. Også en økning av godstransport øker det reelle farenivået i trafikken.

4.1 Risikoområder

Tall fra transportøkonomisk institutt (TØI), viser at områder i umiddelbar nærhet av skoler og barnehager, fotgjengerfelt og trafikkareal der tung og lett transport kombineres er de feltene der de alvorligste ulykkene oppstår.

I Bindal faller områder der tung og lett trafikk kombineres, ofte sammen med skoleveier, og er følgelig et relativt stort areal, noe som vanskeliggjør trafikksikkerhetstiltak på den måten at fysiske tiltak blir kostnadskrevene.

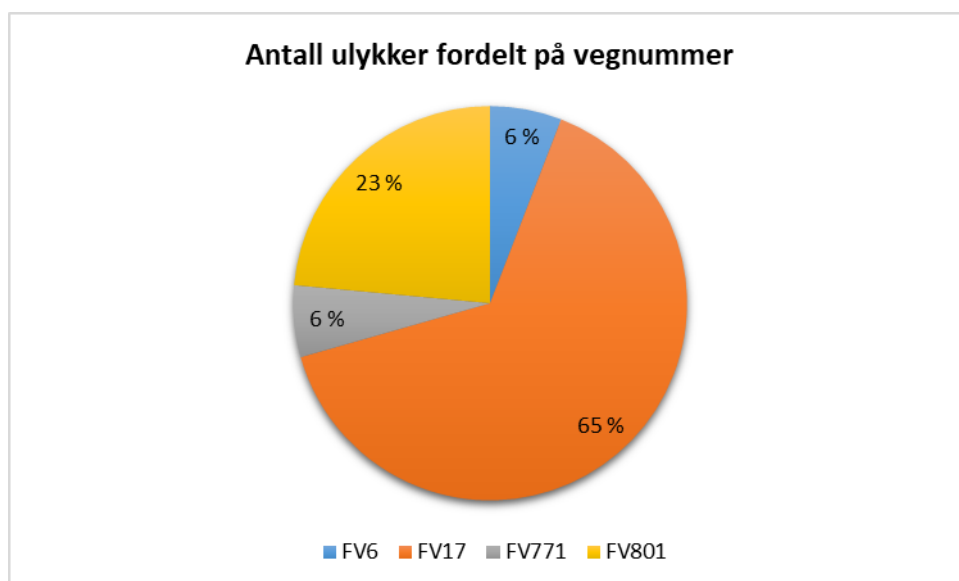
Tall fra Bindal kommune viser at en stor andel av elevene går/sykler til skolen. Det er viktig at de gis en trygg skolevei der farlige trafikksituasjoner unngås med utbedret veianlegg, spesielt tilknyttet skole- og barnehageområdene. Det vil også være viktig med økt holdningsskapende arbeid for bedre trafikkatferd.

Figur 1, Antall busselever og fotgjengere/syklende fordelt på skoler i Bindal.

4.2 Analyse av ulykkene

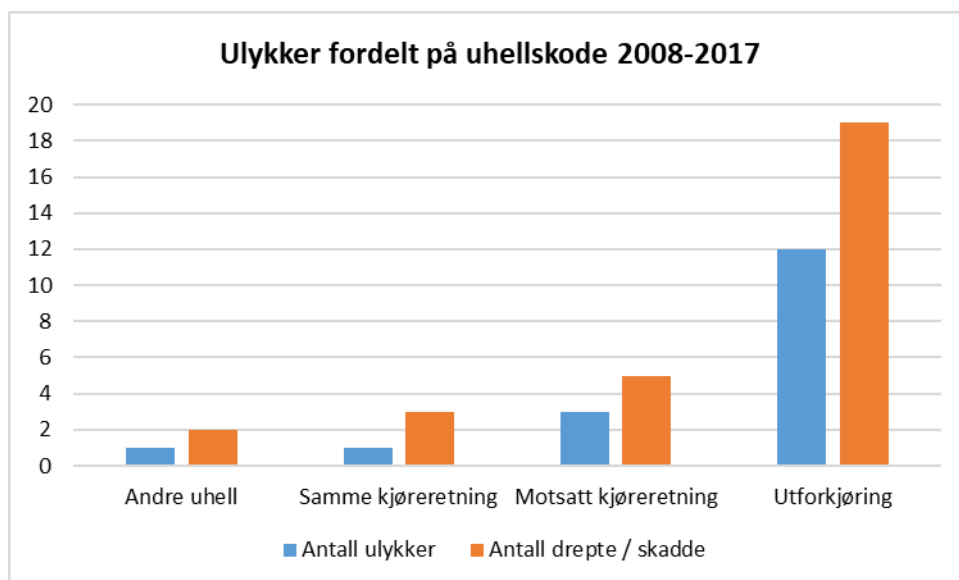
Hovedtyngden av trafikkuulykker i Bindal de siste ti årene har skjedd langs fylkesvei 17. I forbindelse med ferietrafikken og godstransport øker gjennomfartstrafikken langs strekningen Holm – Foldereid. 65 % av de rapporterte ulykkene i Bindal skjer langs fylkesvei 17, mens 23 % av ulykkene forekommer langs fylkesvei 801, som strekker seg fra Årsandøy til Terråk.

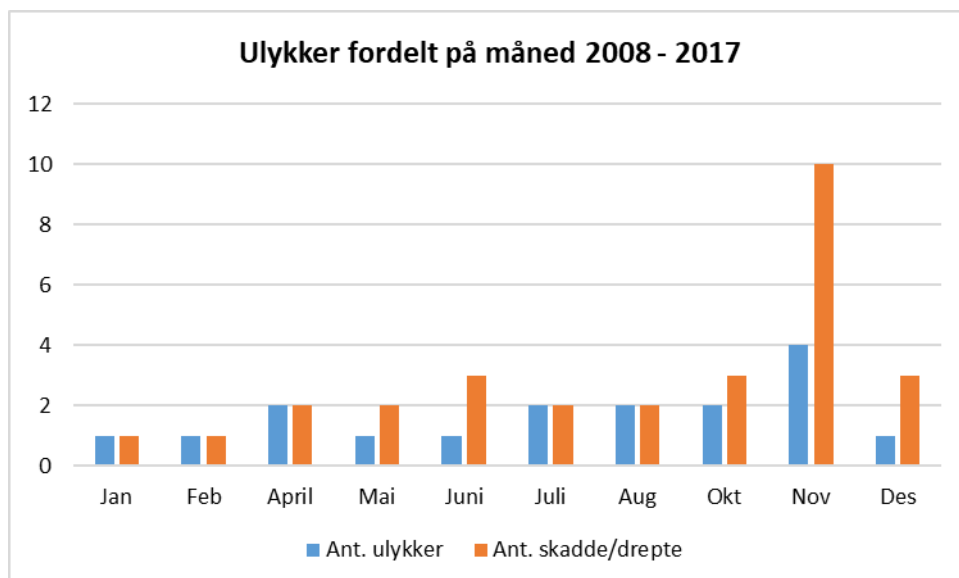
Figur 2, Andel ulykker fordelt på veinettet i Bindal kommune 2008 - 2017. Kilde: Statens Vegvesen.

Utforkjøring er den ulykkestypen som dominerer, både lokalt og regionalt. I Bindal har det de siste ti årene skjedd flest ulykker i november. Med et så lite materiale som vi har her skal en være forsiktig med å trekke konklusjoner, men tallene kan tyde på høy fart og dårlig føre.

Fra 2008 - 2017 har det vært 17 ulykker i Bindal. En person ble drept i trafikken, mens 18 ble rapportert med lettere skader. De siste fire årene har det i snitt vært ca. 1 skadd per år. Dette er en nedgang på 71 % sammenlignet med foregående fireårsperiode der det var et snitt på 3,5 skadde og drepte per år.

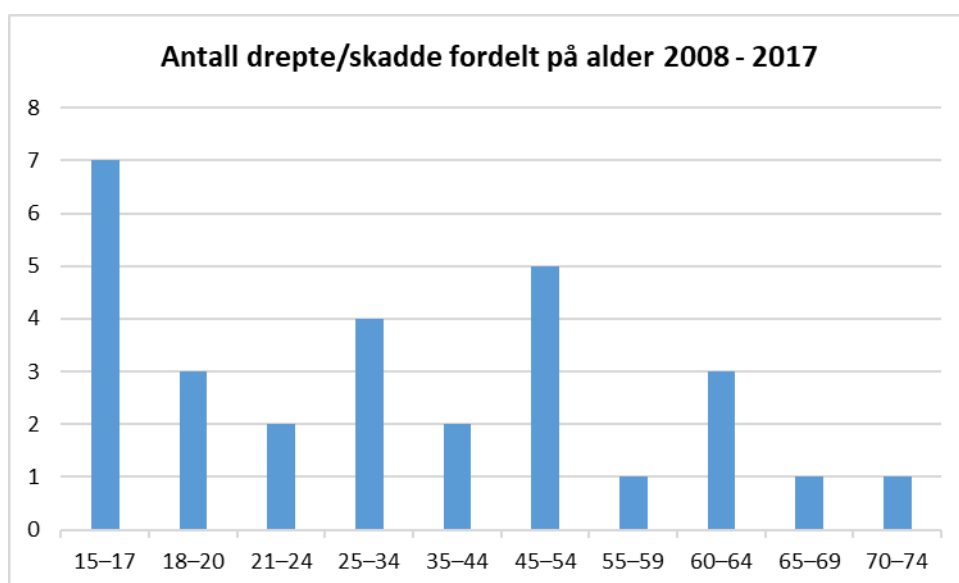

Figur 3, Antall ulykker og personskadeulykker fordelt på ulykkestype i Bindal 2008 - 2017. Kilde: Statens Vegvesen.

Figur 4, Fordeling av personskadeulykker utover året i perioden 2008 - 2017 i Bindal. Kilde: Statens Vegvesen.

Det er flest unge som er utsatt for trafikkulykker. Dette kan henge sammen med debut i trafikken da de får kjøre moped og ofte er passasjerer hos 3-4 år eldre venner og bekjente som nylig har tatt førerkort for bil. Ulykkerammede i aldersgruppen 25 – 54 år har økt. Dette er antagelig den største andelen av folk som ferdes langs veiene. Fokus på holdningsskapende arbeid vil kunne redusere denne tendensen.

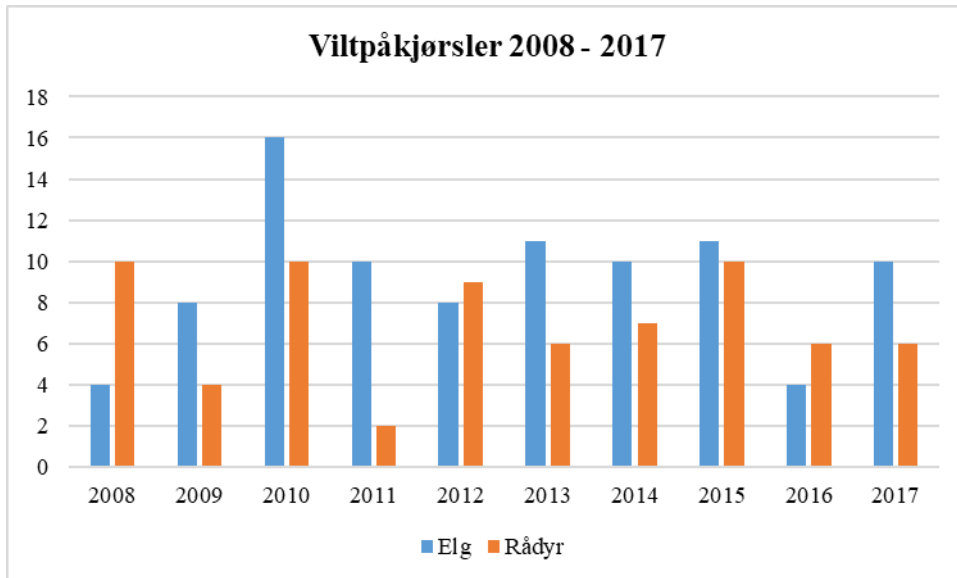

Figur 5, Antall drepte/skadde fordelt på aldersgruppe i perioden 2008 - 2017 i Bindal. Kilde: Statens Vegvesen.

Mange ulykker blir ikke rapportert til politiet og inngår derfor ikke i den offisielle ulykkesstatistikken. Andelen ulykker som involverer en person er etter all sannsynlighet sterkest representert

4.2.1 Viltulykker

Viltulykker i Bindal er primært knyttet til elg og rådyr. Både friskmeldte dyr og døde/avlivede dyr etter sammenstøt med bil er medregnet i statistikken. Det er sannsynlig at det er flere sammenstøt med dyr, som ikke blir rapportert.

Figur 5, Antall viltpåkjørsler i perioden 2008 – 2017 fordelt på elg og rådyr. Kilde: Hjorteviltregisteret.

5. Handlingsplan

En gjennomgang av innkomne forslag til trafikkfremmende tiltak viser at det er et meget omfattende tiltaksgrunnlag. Foreslåtte tiltak må ses over en lengre periode, der det vil være behov for flere prioriteringsrunder.

5.1 Prioriterte tiltaksområder i Bindal

Trafikksikkerhetsutvalget har ikke kostnadsberegnet de ulike tiltakene, men det er foretatt prioriteringer i forhold til hvilke tiltak en anser som viktigst.

Trafikksikkerhetsutvalget har prioritert følgende tiltak for 2019 - 2022:

1. Reguleringsplan for trafikkområdet tilknyttet Bindalseidet skole, barnehage og omsorgsbolig
2. Opparbeidelse av trafikkområdet tilknyttet Bindalseidet skole, barnehage og omsorgsbolig
3. Opparbeidelse av trafikkområdet ved Terråk skole og barnehage
4. Avkjørsel og parkeringsplass ved Solstad kirke
5. Utbedring av samferdselsanlegg i Terråk sentrum

Det viktigste arbeidet med trafikksikkerheten er å tilrettelegge for trygg vei for barn og unge. Skole- og barnehageområder er sentrale når det gjelder prioriteringer i handlingsplanen og muligheten for å få trafikksikkerhetsmidler som bidrar til å sikre at tiltak gjennomføres er gode.

5.1.1 Trafikksikkerheten til Bindalseidet skole og barnehage

Trafikksikkerheten ved Bindalseidet barnehage og skole oppleves som utrygg for både barn og voksne. Ved skolestart og skoleslutt er det mye trafikk inne på området som skaper et uoversiktlig trafikkbilde. Nasjonale mål om at 80 % av skoleelevene skal gå/sykle til skolen kan lettere nås ved trygg skolevei.

Det må utarbeides en reguleringsplan som omfatter området i sin helhet.

- Skole og barnehage
 - Parkeringsplass
 - Busstopp
 - Droppsoner (markerte stopp- og hentesteder for barn som kjøres til skolen)
 - Gang- og sykkelvei
 - Belysning
- Kafé
- Fotballbane
- Omsorgsboliger
 - Parkering
 - Gang- og sykkelvei
 - Belysning

Kommunen skal i løpet av planperioden i gang med oppføring av nye omsorgsboliger. Disse blir liggende tett på barnehage- og skoleområdet. Trafikksikkerheten skal ivaretas i byggeperioden.

5.1.2 Trafikksikkerheten til Terråk skole og barnehage

Utbygging av Terråk skole og ny hall medfører store endringer av trafikkbildet tilknyttet skole og barnehage, men også for beboerne i området. I forbindelse med utbyggingen er det en reguleringsplan for ute- og samferdselsanlegget tilknyttet skole og barnehage.

- Gang- og sykkelvei forlenges forbi skolen til barnehagen
- Enveiskjøring for buss og beboere
- Avsatte områder til parkering
- Belysning

Gang- og sykkelveier og oppstillingsplass for kjøretøy må ses i sammenheng med Smestadkrysset.

5.1.3 Avkjørsel og parkering ved Solstad kirke

Solstad kirke ligger tett ved fergeleiet på Holm med uoversiktlig vei og mye trafikk. Avkjørselen til kirken er plassert i en sving og oppleves utrygg. Parkeringsplassen tilknyttet kirka er beskjedent. Ved arrangementer blir parkeringsplassen for liten og biler som da parkerer langs fylkesveien skaper trafikkfarlige situasjoner.

Avkjørsel og utvidet parkeringsplass ved Solstad kirke har vært planlagt over lang tid, men har stoppet opp i påvente av Statens vegvesens planer for Holm fergeleie. Arbeidet bør prioriteres uavhengig av prosjekt ved fergeleiet. Avkjørsel til kirka må flyttes til bedre egnet sted og større parkeringsareal opparbeides.

5.1.4 Terråk sentrum

Bruken av Terråk sentrum har endret seg som følge av oppføring av ny dagligvarebutikk og tilrettelegging av tur- og uteområde i sentrum. Det er økt trafikk tetthet på begge sider av sentrumsområdet. Tilknyttet butikk og museum er det mulighet for gjennomkjøring mellom Bruksbakken og kraftlagsbygget.

Etter planene skal også Servicebygget ha inngangsparti mot dagligvarebutikken. Dette vil gi ytterligere trafikk tetthet. Utforming av gang- og sykkelveier, gangfelt og merking beskytter i større grad fotgjengere og syklende. Gang- og sykkelveiene må også ses i sammenheng med rådhuset, kraftlaget og tidligere dagligvarebutikk, som nå er leiligheter. Trygge og attraktive gang- og sykkelveier kan bidra til økt fysisk aktivitet og er positivt for folkehelsen.

5.2 Forbyggende tiltak:

Forebyggende arbeid er en viktig del av trafikksikkerhetsarbeidet, og er ett av feltene der kommunen kan gjøre en virkelig stor innsats. Det er flere sentrale aktører i det forebyggende arbeidet

- Helsesøster har i sitt helseforebyggende arbeid, også informasjonstiltak i forhold til trafikkatferd, som blant annet sikring av barn i bil.
- Barnehage og skole driver direkte trafikksikkerhetsarbeid, men også et generelt holdningsskapende arbeid i forhold til trafikkatferd. Holdningskampanjer gjennomføres på alle trinn i samarbeid med politi og foreldre. Målet er å bevisstgjøre barn og voksne om viktigheten av å bruke sikringsmidler som blant annet refleks, sykkelhjelme og bilbelte.

- Velforeninger drifter veilys rundt om i kommunen. Veilys ved Bindalseidet, Terråk og Kjella skole er kommunens ansvar. Kommunen vil oppfordre velforeningene til å opparbeide flere lyspunkter der det oppstår «mørke» områder mellom allerede etablerte lyspunkt.
- Lag og foreninger samarbeider med politiet ved festarrangementer. De skal sammen gjøre tiltak som hindrer kombinasjon bilkjøring og rus. Festbusser benyttes aktivt og natteravner er i tillegg synlig og tilgjengelige for å bidra til at rette valg blir tatt i ruset tilstand.
- Politiet driver informasjonsarbeid rettet mot skole og barnehage. De utfører også kontrolltiltak som har forebyggende effekt.
- Statens vegvesen deler ut effekter til kommunens førsteklasinger, noe som bidrar til å gjøre trafikanter oppmerksom på skolebarn.
- Fergeverter og andre aktører som arbeider tett på ferietrafikanter anmodes om å oppfordre trafikantene til moderat kjøring.

Andre tiltak som går kontinuerlig og medvirker til å øke trafikksikkerheten er

- Plassere ansvar for trafikksikkerhet på stillingshjemmel i kommunen. Dette for å sikre kontinuitet i arbeidet fra kommunens side. Flere av de tiltak som er tatt med krever omfattende prosjekteringsinnsats. Med dagens kapasitet står prosjekt i fare for ikke å bli realisert på grunn av andre prioriteringer.
- Kommunen har ansvar for vintervedlikehold på kommunale veier og gang- og sykkelveier. Gode rutiner for både brøyting og strøing av gang- og sykkelveier skal være på plass.
- Rydding av vegetasjon langs veiene. Her er mye arbeid gjort. Det skal fortsatt prioriteres rydding i veikryss og langs strekning med mange og skarpe kurver der sikten hindres.

Trafikksikkerheten kan i stor grad økes gjennom holdningsskapende arbeid. Det er allikevel flere steder i veinettet i Bindal der det kreves større tiltak. Det kan være steder hvor myke og harde trafikanter kommer uheldig tett på hverandre, dette spesielt i områder som trafikkeres av barn og unge. Flere steder i veinettet er veien smal, bratt, uoversiktlig eller svingete. Slike punkter må påregnes, men målet må være å få de forbedret ved å utvide veibanen, ta ned bakketopper, bedre skilting, sette opp belysning, rydde vegetasjon og rette ut kurver.

5.3 Øvrige ønskede tiltak relatert til veistrekninger

VEISTREKNING	STED	TILTAK
	Boligfelter	Fartsreducerende tiltak etter behov
GAUPMARKVN.	Harangsfjorden	Rekkverk og opprustning av veibane
TERRÅK	Frivilligsentralen	Fotgjengerfelt
FYLKESVEI 1	Mattiasmoen - Vassås	Reduksjon av fartsgrense: 60-sone
	Skarstad	Reduksjon av fartsgrense: 60-sone
	Terråk	Skilting av gang- og sykkelveier
	Vassåsbrua	Skilting for smal vei og møteplass
	Mattiasmoen	Fotgjengerfelt
FYLKESVEI 5	Bindalseidet sentrum - Kalvika	Reduksjon av fartsgrense: 50-sone Gang- og sykkelvei
	Bindalseidet	Gangfelt ved dagligvarebutikken
	Åsen - Vikestadkrysset	Utbedring av gang- og sykkelvei
FYLKESVEI 6	Bindalseidet - Bøkestad	Reduksjon av fartsgrense: 60-sone Gang- og sykkelvei
	Åkvika	Reduksjon av fartsgrense: 50-sone
FYLKESVEI 17	Kveinsjøen	Reduksjon av fartsgrense: 60-sone
	Årsandøy	Reduksjon av fartsgrense: 60-sone
	Hornlia	Reduksjon av fartsgrense: 60-sone Skilting og utbedring av parkeringsplass
	Juvika	Rassikring
	Kveinsjøen	Rassikring
	Årsand - Foldereid	Utbedring av vei. Merking
	Kjelleidet	Belysning av bussholdeplass
	Årsandøy	Oppmerking og skilting av bussholdeplass
	Hestens, Møllevik og Løvik	Gang- og sykkelvei forbi tunnelene
	Holm	Gang- og sykkelvei fra fergeleie til start på 80-sone
FYLKESVEI 771	Sletten	Utbedring av vei. Grøfta fylles tidvis med vann. Utbedring for å lede vannet bort.
FYLKESVEI 801	Fallbekkvatnet	Utbedring av parkeringsplass ved utfartsområde til Terråkmarka
	Fallbekkvatnet – Terråk	Reduksjon av fartsgrense: 60-sone Fullføre gang- og sykkelvei
	Terråk	Fotgjengerfelt: Smestadkrysset, Bruksbakken, Stillelvstien
	Terråk	Fartsdumper Smestadkrysset – Sunn Aktiv